

Manual pentru activitățile de cartare

Cuprins:

I.	Introducere.....	2
	Ce reprezintă cartarea?	2
	De ce este importantă cartarea?	2
II.	Materiale	2
	Oferite de echipa LDIR (trimise individual, prin poșta electronică)	2
	Traseele.....	2
	Obligatorii (pe care trebuie să le dețină fiecare echipă de cartare).....	4
	Setări GPS.....	4
	Recomandate (este indicat să le aveți, dar nu sunt absolut necesare).....	5
III.	Tipurile de cartare.....	5
	Cartare independentă, cu traseu	5
	Cartare organizată (evenimente de cartare, organizate oficial de echipa LDIR).....	7
IV.	Procedura (cum se “cartează” un morman de gunoi).....	8
	Etape.....	8
	Propunere de distribuire a sarcinilor în cadrul echipei de cartare	9
	Indicații privind completarea fișei pentru inventarierea mormanelor	10
	Categorii de deșeuri	10
	De ce avem nevoie de toate aceste informații?	11
V.	Upload-ul de informații.....	11
	Completarea formularului de înregistrare a mormanelor de gunoi:.....	12
VI.	Situații speciale	13
VII.	Disclaimer	13
VIII.	Contact	13
IX.	Anexe.....	14

I. Introducere

Ce reprezintă cartarea?

Cartarea reprezintă procesul de identificare a *mormanelor de gunoi** din arealele naturale și transmiterea coordonatelor geografice, dimensiunii și compoziției acestora, în vederea creării unei hărți digitale cu punctele respective.

* *Mormanele de gunoi* reprezintă locuri sau arii restrânse din păduri, de pe câmpuri, de lângă albiile râurilor, de pe marginile drumurilor, din popasurile turistice, în general din natură, unde se găsesc cele mai multe gunoaie aruncate de diverși cetățeni. Criteriul pentru ca un morman de gunoi să fie luat în considerare (*dimensiunea minimă*) este ca deseurile să umple minim 2 saci de rafie sau 10 găleți; ca suprafață, mormanul ar trebui să aibă peste 1 metru pătrat.

De ce este importantă cartarea?

Obiectivul efortului de cartare îl constituie identificarea tuturor mormanelor de gunoi din România și crearea unei "*Hărți a deșeurilor*". Acest proces are o importanță capitală întrucât constituie baza efortului logistic necesar pentru curățarea ulterioară a respectivelor zone: folosind informațiile colectate vom putea localiza mormanele și estima cantitatea de gunoi, numărul de voluntari necesari pentru a curăța respectivele puncte, cantitatea de materiale necesare (saci, mănuși), capacitățile de transport necesare etc.

De asemenea, această activitate, care are drept scop realizarea unei hărți cu poziția mormanelor de gunoi, permite vizualizarea adevăratei dimensiuni a problemei ecologice cu care ne confruntăm cu toții.

II. Materiale

Oferite de echipa LDIR (trimise individual, prin poșta electronică)

- *Manualul de cartare*
- *Instrucțiuni de siguranță*
- *Fișa pentru inventarierea mormanelor pe teren* (este necesar ca voluntarii să o aibă în formă tipărită în momentul desfășurării acțiunii de cartare)

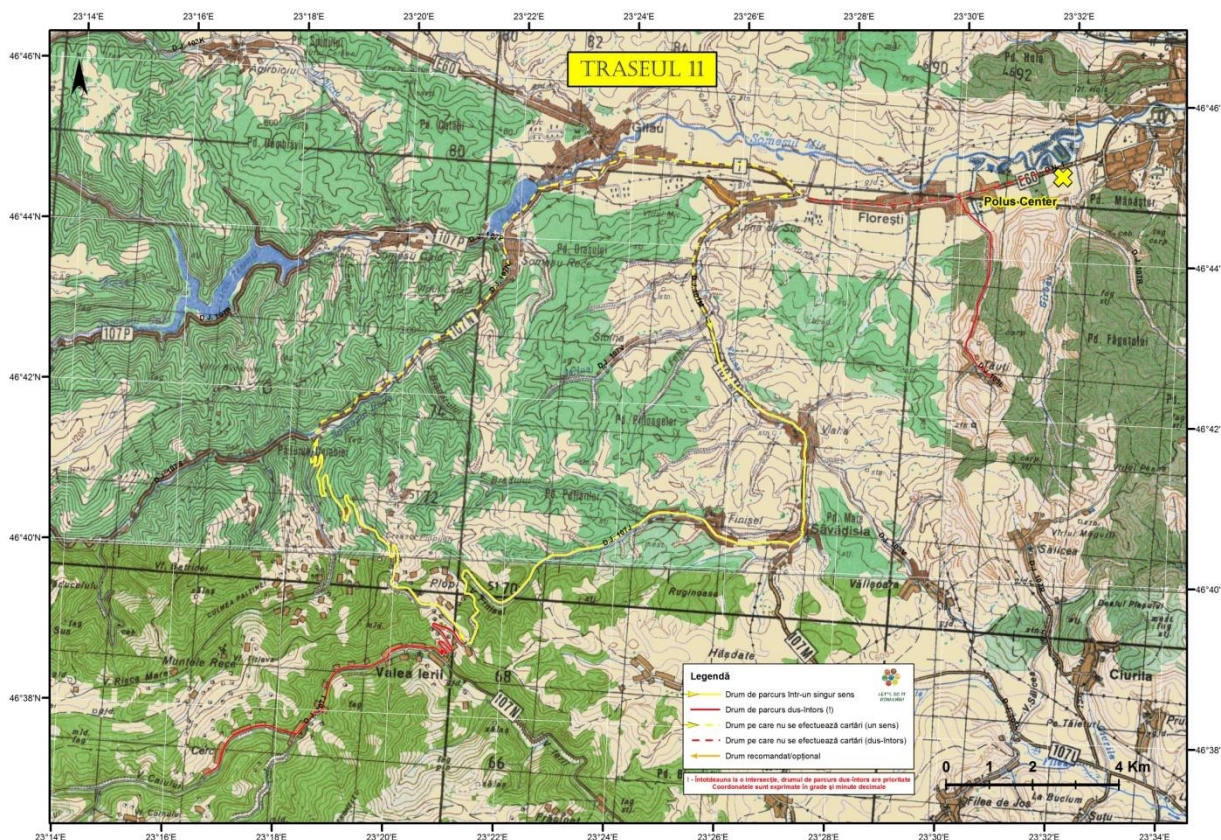
Traseele

Voluntarilor care participă la **evenimentele de cartare organizare oficial de echipa LDIR** sau se implică în acțiunile de **cartare individuală cu traseu**, li se va furniza o hartă detaliată cu traseul ce trebuie parcurs. Lungimea medie a traseelor este de **100 km liniari**, incluzând și drumul de la

punctul de întâlnire până în zona ce trebuie efectiv cartată. Traseele sunt concepute în așa fel încât să poată fi parcurse în maxim **8 ore**, luând în calcul un ritm de lucru moderat și pauzele pentru relaxare.

În cazul evenimentelor de cartare organizată, harta va fi oferită voluntarilor în **format fizic** la punctele de întâlnire din județ, în ziua respectivă. Celor care se înscriu pentru activitățile de **cartare individuală cu traseu** li se va furniza în format digital, prin e-mail.

Drept exemplu, în figura de mai jos este prezentat un traseu din județul Cluj.

Legendă:

- *Linie continuă galbenă:* drum de parcurs într-un singur sens (pe care se realizează cartare)
- *Linie continuă roșie:* drum de parcurs dus-întors (pe care se realizează cartare)
- *Linie punctată galbenă:* drum de parcurs într-un singur sens (pe care **nu** se realizează cartare)
- *Linie continuă roșie:* drum de parcurs dus-întors (pe care **nu** se realizează cartare)
- *Linie continuă portocalie:* drum recomandat, dar nu obligatoriu
- Drumurile marcare cu linie roșie continuă au *prioritate* față de toate celelalte; astfel, la intersecția unui asemenea drum, se va intra pe acesta

Important! *Traseele nu trebuie să fie văzute ca fiind restrictive!* Este de preferat ca echipa de cartatori să nu se limiteze doar la traseul marcat pe hartă. Se pot face abateri de la traseu (atât timp cât se rămâne în zona generală delimitată de acesta). Pe cât posibil, ar trebui abordate și drumurile adiacente, care nu au fost ilustrate, astfel încât să fie acoperită cât mai eficient zona respectivă.

Obligatorii (pe care trebuie să le dețină fiecare echipă de cartare)

- *Mijloc de transport* (în principiu, poate fi folosit orice mijloc de transport ; în funcție de zona și aria de acoperire, chiar și mersul pe jos poate fi o opțiune pentru unii – se aplică mai ales în cazul cartării individuale ; pentru a participa la evenimentele de cartare organizate de echipa LDIR este nevoie de un mijloc de transport, preferabil o mașină)
- *Dispozitiv GPS* (GPS auto, GPS portabil, telefon mobil cu GPS intern sau extern, PDA cu modul GPS etc.) sau hărți digitale / tipărite (acestea din urmă nu sunt recomandate; condiția esențială pentru utilizarea acestora e ca persoana care realizează cartarea să poată identifica foarte clar poziția mormanelor de gunoi pe hartă și coordonatele geografice ale respectivului punct)
- *Acces la Internet*, pentru a introduce on-line datele colectate pe teren (accesul la Internet **nu** este necesar pe teren, ci doar acasă, în momentul în care sunt urcate informațiile pe site-ul LDIR)
- *Cameră foto / telefon cu cameră foto*
- *Alimente și apă* (acestea nu vor fi asigurate de către organizatori!)

Setări GPS

Pentru asigurarea acurateții datelor geografice referitoare la amplasarea mormanelor este foarte important ca informațiile furnizate de dispozitivele GPS să fie colectate cu atenție și introduse corect în formularul on-line de înregistrare a mormanelor de gunoi.

Pentru o recepție adecvată, este preferabil ca dispozitivul GPS să aibă procesor din generația nouă (SiRF star III), cum au majoritatea GPS-urilor auto și cele outdoor mai noi. Receptoarele GPS mai vechi au probleme de recepție în zonele cu versanți înalți, văi înguste, păduri dese etc.

Există 3 **formate** principale utilizate de dispozitivele GPS pentru exprimarea **coordonatelor geografice**:

- **Grade zecimale (GZ)** – formatul este **GG.XXXXX°**; pentru țara noastră:
 - latitudinea este nordică (N) și GG este cuprins între 43 și 48
 - longitudinea este estică (E) și GG este cuprins între 20 și 29

- XXXXX va fi întotdeauna cuprins între 00000 și 99999.
- **Grade și minute zecimale (GM)** – formatul este ***GG^oMM.XXX'***; pentru țara noastră:
 - latitudinea este nordică (N) și *GG* este cuprins între 43 și 48
 - longitudinea este estică (E) și *GG* este cuprins între 20 și 29
 - *MM* va fi întotdeauna cuprins între 00 și 59
 - *XXX* va fi întotdeauna cuprins între 000 și 999
- **Grade, minute și secunde (GMS)** – formatul este ***GG^oMM'SS.XX''***; pentru țara noastră:
 - latitudinea este nordică (N) și *GG* este cuprins între 43 și 48
 - longitudinea este estică (E) și *GG* este cuprins între 20 și 29
 - *MM* va fi întotdeauna cuprins între 00 și 59
 - *SS* va fi întotdeauna cuprins între 00 și 59
 - *XX* va fi întotdeauna cuprins între 00 și 99.

Astfel, același punct de pe suprafața Pământului poate fi exprimat în moduri diferite în funcție de formatul de coordonate utilizat. În atare condiții, înainte de începerea operațiunii de cartare, este important ca fiecare cartator să determine formatul de coordonate utilizat de propriul dispozitiv GPS.

Recomandate (este indicat să le aveți, dar nu sunt absolut necesare)

- *Instrument de măsurat distanțe* (ruletă, metru de croitorie, sfoară gradată etc.; în cazul în care nu dețineți niciun instrument dintre cele menționate, puteți folosi pasul – 1 pas = 1 m)
- *Tijă de metal* (pentru înfipt în morman în vederea obținerii înălțimii/adâncimii exacte)
- *Binoclu*

III. Tipurile de cartare

Cartare independentă, cu traseu

Cartarea independentă reprezintă procesul de identificare a mormanelor de gunoi care se face pe cont propriu, în limita timpului disponibil, cu propriile materiale de lucru și mijloace de transport, într-o anumită zonă pe care voluntarii o aleg.

Numărul membrilor unei echipe care realizează cartare individuală este în totalitate la latitudinea voluntarilor. Noi recomandăm un număr de minim 3 voluntari (vezi capitolul *IV Procedura* –

Propunere de distribuire a sarcinilor în cadrul echipei de cartare), însă procesul poate fi realizat chiar și de o singură persoană.

Înainte de a începe, trebuie urmate următoarele **etape**:

1. Voluntarii trebuie să verifice pe site-ul proiectului dacă au început cartările individuale în județul de care sunt interesați (conform calendarului de cartări individuale cu traseu);
2. În cazul în care acțiunile au demarat în respectivul județ, voluntarii pot verifica pe pagina <http://intranet.letsdoitromania.ro/harta/zone/> care trasee sunt disponibile și își pot alege un traseu nealocat;
3. Voluntarii iau legătura prin email/telefon cu coordonatorul/verificatorul de cartare din acel județ și îi comunică numărul traseului ales (contactele acestora vor fi disponibile pe pagina cu calendarul activităților de cartare individuală cu traseu);
4. Coordonatorul/verificatorul de cartare din județul respectiv trimite voluntarilor o confirmare, precum și documentele necesare: „Manualul de cartare” , „Instrucțiunile de siguranță” și „Fișa pentru inventarierea mormanelor”, precum și harta digitală cu traseul ce va trebui parcurs; de asemenea, voluntarilor le este creat un cont de intranet (care le va permite încărcarea în baza de date a informațiilor colectate) și le sunt furnizate datele de acces (utilizator și parolă);
5. Este recomandat ca voluntarii pentru cartarea individuală, în cazul în care nu au participat la trainingurile din cadrul cartărilor organizate, să discute personal sau telefonic cu coordonatorul/verificatorul de cartare pentru a primi toate detaliile necesare și a i se răspunde la eventualele întrebări;
6. Voluntarii vor avea la dispoziție un termen prestabilit cu coordonatorul/verificatorul de cartare (în principiu, maxim 2 săptămâni) pentru a acoperi traseul ales și a introduce datele mormanelor pe site-ul proiectului;
7. Voluntarii realizează cartarea zonei respective, conform traseului primit (vezi capitolul *IV Procedura*), urcă informațiile colectate în baza de date (vezi capitolul *V Upload-ul de informații*) și trimit un mail coordonatorului/verificatorului de cartare prin care anunță faptul că au terminat (va trebui anunțată atât finalizarea traseului, cât și a procesului de introducere a datelor);
8. Procesul se poate relua, la cererea voluntarilor.

Cartare organizată (evenimente de cartare, organizate oficial de echipa LDIR)

Cartarea organizată reprezintă procesul de identificare a mormanelor de gunoi, care se va realiza într-un anumit weekend (dată planificată de către organizatorii LDIR) și care presupune acoperirea unei anumite zone geografice de către voluntarii înscriși din acea regiune.

Va fi organizat câte **un singur** eveniment de cartare pentru fiecare județ. Ulterior, în cazul în care rămân trasee care nu au fost acoperite în întregime sau deloc, voluntarii se vor putea implica în cartări individuale pentru a acoperi și acele zone.

Modul de desfășurare a acestor evenimente:

1. voluntarii înregistrați vor fi contactați în timp util, înainte de ziua în care se va desfășura evenimentul din regiunea lor și vor primi informații legate de punctul de întâlnire și programul celor 2 zile;
2. **prima zi: sâmbătă**
 - a. conform instrucțiunilor primite prin e-mail, voluntarii se întâlnesc la data și ora comunicată, în locul stabilit (“*punctul de informare*”);
 - b. are loc înregistrarea voluntarilor care vor participa la acțiune
 - c. voluntarii sunt împărțiți în echipe de câte 3-4 voluntari (un șofer și 2-3 copiloți), astfel încât fiecare echipă de cartare să dețină un mijloc de transport și un GPS; astfel, sarcinile vor putea fi distribuite uniform, iar echipa va putea lucra eficient pe teren; se acceptă echipe deja formate de către voluntari, atât timp cât se respectă condițiile enumerate mai sus; în caz contrar, echipele vor fi constituite la fața locului;
 - d. pe parcursul zilei, în grupuri, se realizează instructaje în privința modului de desfășurare a acțiunii de cartare;
 - e. se distribuie echipelor de voluntari hărți detaliate cu traseul ce trebuie parcurs;
2. **a doua zi: duminică**
 - a. conform instrucțiunilor primite în prima zi, echipele de voluntari trebuie să confirme telefonic faptul că au ieșit pe traseu;
 - b. pe parcursul zilei are loc activitatea propriu-zisă de cartare*;
 - c. la finele zilei, voluntarii trebuie să confirme telefonic faptul că au finalizat traseul care le-a revenit sau să anunțe ce proporție din acesta a rămas neacoperit;
 - d. se încheie evenimentul de cartare;

- e. ulterior, după ce se întorc acasă, voluntarii care au participat la acțiune trebuie să transmită informațiile colectate, completând formularul de pe intranet-ul LDIR.

*timpul alocat cartării în cadrul evenimentelor nu va depăși 8 ore / zi

IV. Procedura (cum se “cartează” un morman de gunoi)

Voluntarii trebuie să acopere sistematic o anumită zonă pentru a identifica mormanele de gunoi. Când se observă un astfel de punct, trebuie determinate coordonatele sale geografice (longitudinea și latitudinea), lungimea, lățimea și înălțimea/adâncimea și compoziția.

Etape

1. Se verifică sistematic o zonă geografică, pentru a identifica mormanele de gunoi (mai multe informații legate de zonele cu probleme pot fi obținute și de la localnici ; **atenție!** nu trebuie încălcate proprietățile private; nu se vor sări garduri sau alte bariere care indică o zonă restricționată);
2. În momentul în care se observă un morman de gunoi, voluntarii trebuie să se apropie (la o distanță cât mai mică ; **atenție!** fără a încălca proprietățile private ; ne interesează zonele neîngrădite, nesemnlate, deci cu mari șanse de a fi pe proprietate publică);
3. Se activează aparatul GPS pentru determinarea coordonatelor geografice (longitudinea și latitudinea);
4. Se așteaptă calcularea coordonatelor GPS și afișarea lor pe aparat; **atenție!** nu transcrieți prima poziție afișată de aparat deoarece poate fi eronată; așteptați până când dispozitivul GPS determină poziția corectă, stabilă (coordonatele nu se mai modifică); **atenție!** unele aparate pentru navigația auto au un program numit *Quick GPS Position*, care determină poziția numai o singură dată, la pornire; orice poziție ulterioară va fi determinată numai dacă aparatul este repornit.
5. Se introduc datele obținute în fișa pentru inventarierea mormanelor;
6. Se realizează poze care trebuie să cuprindă mormanul de gunoi în totalitate; se va poza fiecare morman din 2 direcții perpendiculare (la 90 grade), pentru surprinderea cât mai corectă a dimensiunilor (**atenție!** este bine să faceți exact câte 2 poze fiecărui morman introdus în fișa pentru inventarierea mormanelor, astfel încât acasă, când va trebui să redenumiți pozele, să știți fiecare cărui morman îi corespunde; e foarte important ca toate pozele să poată fi asociate cu mormanele identificate! ; pentru a nu exista confuzii la identificarea pozelor, puteți nota în fișa de inventar și numărul de ordine (generat de aparatul foto) al pozelor cu mormanul de

gunoi respectiv; aceasta este cea mai sigură metodă de verificare a faptului ca s-au făcut pozele, dar și de asociere morman-poză);

7. Se măsoară lungimea, lățimea și înălțimea / adâncimea mormanului* și sunt notate în fișa pentru inventarierea mormanelor;
8. Se aproximează conținutul mormanului (deșeuri menajere / sticlă / metal / plastic / hârtie / carton / cauciuc / mobilă / electrocasnice etc.) și informațiile sunt notate în fișa pentru inventarierea mormanelor;
10. Se precizează situațiile speciale (substanțe toxice, diluanți, petrol, carcase de mașini, cadavre etc.)

* **Dimensiunea minimă** pentru ca un morman de gunoi să fie luat în considerare este ca deșeurile să umple minim 2 saci de rafie sau 10 găleți; ca suprafață, mormanul ar trebui să aibă peste 1 metru pătrat; ne interesează în special locurile unde s-au strâns / se strâng gunoaie ca urmare a unor acțiuni repetate de depozitare a lor; bineînțeles, dacă este un loc unde s-au aruncat gunoaie o singură dată, dar în cantitate mare, acesta intră în vederile noastre; gunoaiele ce pot alcătui un morman pot să fie ori într-o singură gramadă, pe o suprafață mică (1-25 de metri pătrați), ori să fie răsfirate pe o suprafață medie (câteva sute de metri pătrați), ori să fie înșirate pe câțiva kilometri liniari (spre exemplu, de-a lungul unui drum sau albici unei ape curgătoare); principiul este ca gunoaiele să fie într-o cantitate suficient de mare încât să afecteze arealul în care se găsesc, atât din punct de vedere al poluării (solului și apei), cât și din punct de vedere estetic.

Dacă **mai multe mormane sunt foarte apropiate** (ex. 10 m distanță), există două abordări:

- a) Fie se consideră a fi un singur morman, se face suma dimensiunilor ariilor cu deșeuri, se măsoară coordonatele geografice într-un punct situat în mijlocul zonei și, în cele din urmă, după urcarea informațiilor în formularul de pe site, va apărea un singur punct pe hartă
- b) Fie se consideră mai multe mormane, vor apărea mai multe puncte diferite pe hartă; însă, atenție, coordonatele lor trebuie să fie diferite; în caz contrar, vom avea pe hartă un singur steguleț pentru mai multe mormane diferite.

Propunere de distribuire a sarcinilor în cadrul echipei de cartare, astfel încât procesul să se desfășoare cât mai eficient:

- **Pe drum:**
 - Șoferul se concentrează în principal la condus;
 - Copilotul 1 citește harta cu traseul și se uită după mormane de gunoi;

- Copilotul 2 se uită după mormane de gunoi.
- **La morman:**
 - Membrul 1 stabilește coordonatele geografice ale mormanului (folosind GPS-ul) și face câte 2 poze fiecărui morman (din 2 unghiuri, la 90 de grade)
 - Membrul 2 măsoară mormanul (lungime, lățime, înălțime/adâncime)
 - Membrul 3 notează informațiile colectate de ceilalți membri și completează și celelalte câmpuri din fișa pentru inventarierea mormanelor

Indicații privind completarea fișei pentru inventarierea mormanelor

- **"Dispersat"** se va bifa dacă gunoiul nu e într-o singură gramadă compactă sau pe o suprafață mică (1 – 25 de metri pătrați ⇔ 5 x 5 metri), ci este răsfirat pe o suprafață medie (câteva sute de metri pătrați) sau mare (pe câțiva kilometri liniari; spre exemplu, de-a lungul unui drum sau albiei unei ape curgătoare)
- **"Echivalent saci 100litri"** se va completa cu o estimare brută a numărului de saci de 100litri care ar putea fi umpluți cu gunoiul existent în punctul respectiv
- **"Descrierea"** se completează mai ales când sunt:
 - porțiuni de drum grav accidentat sau greu accesibil din anumite cauze, pe drumul de acces către respectivul morman (de exemplu, o pantă a cărei înclinație depășește 10% sau un drum de pământ, care după perioade ploioase devine impracticabil etc.);
 - condiții speciale de relief;
 - obiecte deosebit de voluminoase sau grele (pentru degajarea cărora vor fi necesare utilaje speciale);
 - electronice / electrocasnice (mixere, fiare de călcat, casetofoane, radiouri, televizoare, lămpi etc.);
 - baterii auto;
 - carcase de mașini;
 - cadavre animale;
 - materiale deosebite, care nu sunt menționate în fișă.

Categorii de deșuri

- *nereciclabile*: deșeu menajer, textile, încălțăminte, pampers etc.

- *sticlă*: sticle, borcane, geam etc.
- *metal*: feroase sau neferoase, doze de aluminiu, unelte vechi, conserve etc.
- *plastic*: PET, pungi, carcase plastic, lighene, găleți, polistiren („scârț”), lăzi de plastic etc.
- *hârtie, carton*
- *cauciuc*: anvelope, camere de cauciuc, chedere etc.
- *voluminoase*: frigidere, mașini de spălat, canapele, carcase de mașină, aragaze etc.
- *materiale construcții, lemn*: moloz, vată minerală (izolație), cărămizi, BCA, faianță, gresie, placi lemnoase, rame de lemn etc.

De ce avem nevoie de toate aceste informații?

Coordonatele geografice: localizarea în spațiu a zonelor ce conțin mormane de gunoi;

Dimensiunile: aproximarea cât mai corectă a numărului de persoane necesar pentru a curăța o anumită zonă, iar la nivel județean, a numărului de unități de transport necesare pentru a transporta gunoaiele la destinația finală;

Disperia gunoiului în spațiu și echivalentul în saci de 100litri: estimarea cât mai precisă a cantității de deșeuri existente în punctele identificate

Compoziția: estimarea cantității de deșeuri reciclabile și schema de direcționare a acestora către reciclatorii/(co)incineratorii din zonă;

Pozele: verificarea estimativă a datelor introduse despre mormanele de gunoi.

V. Upload-ul de informații

Datele colectate de către voluntari, precum și cele două poze făcute fiecărui morman vor trebui urcate în baza de date accesând site-ul intranet.letsdoitromania.ro și utilizând formularul disponibil acolo.

Important! Formularul on-line de înregistrare a mormanelor de gunoi permite **introducerea coordonatelor geografice ale mormanelor** în toate cele 3 formate menționate în cap. III – „Setări GPS”, după cum urmează:

- Dacă GPS-ul folosește **formatul GZ**, trebuie completate doar câmpurile *Latitudine grade* și *Longitudine grade*

- Dacă GPS-ul folosește **formatul GM**, trebuie completate câmpurile *Latitudine grade* și *Longitudine grade* și *Latitudine minute* și *Longitudine minute*
- Dacă GPS-ul folosește **formatul GMS**, trebuie completate câmpurile *Latitudine grade* și *Longitudine grade*, *Latitudine minute* și *Longitudine minute* și *Latitudine secunde* și *Longitudine secunde*

Subliniem importanța atenției acordate operațiunii de introducere a datelor; în caz contrar, toate datele privitoare la coordonatele geografice ale mormanelor pot fi inutilizabile, iar operațiunea de cartare se poate dovedi inutilă.

Important! Înainte de a încărca **pozele**, acestea trebuie **redimensionate** astfel încât să aibă sub 150 KB. De asemenea, trebuie **redenumite**, respectând forma: "*prenume_nume_Mx_n.jpg*", unde:

- *prenume* este prenumele cartatorului
- *nume* este numele cartatorului
- *M* este lăsat ca atare, litera M
- *x* este numărul de morman dat de cartator
- *n* este numărul de ordine al pozei pentru mormanul respectiv (1 sau 2)

Completarea formularului de înregistrare a mormanelor de gunoi:

1. Acces site intranet.letsdoitromania.ro;
2. Autentificare prin completarea *utilizatorului* și a *parolei* (în perioada premergătoare desfășurării activităților de cartare, voluntarilor înscriși li se crează câte un cont pe Intranet și li se furnizează prin poșta electronică informațiile de acces);
3. Din meniu se accesează formularul pentru introducerea mormanelor;
4. Încărcarea formularului cu datele din fișa pentru inventarierea mormanelor, utilizată pe teren;
5. Cele două fișiere cu poze (redimensionate și redenumite) sunt de asemenea încărcate în formular.

Important! Nu vor fi încărcate poze decât în situațiile în care au fost întâlnite:

- mormane de dimensiuni mari
- materiale periculoase

După introducerea datelor, **nu** aruncați hărțile și fișele de inventar. Ele trebuie păstrate până la verificarea definitivă a datelor introduse, deoarece fără fișă și fără hartă ar fi necesară o nouă deplasare în teren pentru verificarea unui punct introdus greșit. Este posibil ca voluntarii să fie

contactați de verificatorii de cartare pentru a le furniza anumite informații pe baza acestor două documente.

VI. Situații speciale

- **Cadavru uman:** în cazul în care se descoperă un cadavru uman, se va suna la numărul pentru urgențe 112 și se va aștepta echipajul de poliție undeva în vecinătatea locului respectiv. De asemenea, va fi informat și un reprezentant al echipei LDIR. Pentru echipa respectivă, activitatea de cartare probabil că se va încheia.
- **Obiecte explozibile nedetonate:** în cazul în care se descoperă un obiect explozibil nedetonat (obuze, proiectile de artilerie etc.), voluntarii trebuie să se îndeparteze la o distanță considerabilă și să sune la numărul pentru urgențe 112. Sub nici o formă nu se vor mișca respectivele obiecte! De asemenea, va fi informat și un reprezentant al echipei LDIR.
- **Accidente:** pentru a evita orice fel de accident este bine ca voluntarii să respecte cu strictețe normele de siguranță. Este de preferat ca voluntarii să aibă o trusă de prim ajutor pentru eventualele mici accidente care pot surveni pe parcursul procesului de cartare. În cazul unui accident major, sunați la 112 și informați de urgență un reprezentant al LDIR.

VII. Disclaimer

La cartare pot participa minori, dar trebuie să fie luați în răspunderea unor adulți.

Voluntarii înscriși pentru activitățile de cartare (independentă sau organizată) se implică pe propria răspundere. Ei au obligația de a citi prezentul manual, precum și normele de siguranță anexate și a lua la cunostință toate detaliile referitoare la activitățile de cartare. Echipa LDIR nu se face responsabilă pentru eventualele accidente ce pot rezulta din nerespectarea indicațiilor oferite.

Voluntarii au obligația de a nu se expune pericolelor, de a se proteja pe sine și de a preveni avarierea autovehiculelor pe care le pun la dispoziție pentru aceasta acțiune. Orice avarii suferite de mașini sau răni suferite de voluntari nu vor fi imputate organizatorilor.

În cazul apariției unor situații speciale, se vor urma întocmai îndrumările din acest document și din documentul cu norme de siguranță anexat.

VIII. Contact

Pentru orice fel de informații suplimentare, vă stăm la dispoziție pe adresa cartare@letsdoitromania.ro.

IX. Anexe

- a. Instrucțiuni de siguranță (**Important!** trebuie parcurse cu atenție!)
- b. Fișa de inventariere a mormanelor (trebuie ca voluntarii să o aibă în format fizic la activitățile de cartare; voluntarii sunt responsabili pentru tipărirea acesteia)